Ἀριθμ. Πρωτ.240

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗι ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Οἱ τά πάντα καλῶς διαταξάμενοι Θεῖοι Πατέρες ἐθέσπισαν ὅπως τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου προηγῆται περίοδος ἀσκήσεως καί πνευματικῆς καθάρσεως, διαρκείας τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Ἡ ἄσκησις πραγματοποιεῖται καί διά τοῦ περιορισμοῦ τῶν τροφῶν, δηλονότι τῆς νηστείας, ἀλλά κυρίως διά τῆς ἀποχῆς ἀπό τό κακόν. Τονίζει χαρακτηριστικῶς ὁ ἱερός ὑμνογράφος ὅτι ἀληθής καί εὐπρόσδεκτος ἀπό τόν Θεόν νηστεία εἶναι ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις, ἡ ἐγκράτεια γλώσσης, ἡ θυμοῦ ἀποχή, ὁ χωρισμός ἀπό τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν, τῆς καταλαλιᾶς, τοῦ ψεύδους καί τῆς ἐπιορκίας, ἡ ἐπανόρθωσις τῆς ἀδικίας, ἡ δίωξις τοῦ ἐμπαθοῦς λογισμοῦ, ἡ θερμή ἐξομολόγησις, ὁ καθαρμός τῆς συνειδήσεως, "ἧς οὐδέν ἐν κόσμῳ βιαιότερον", ἡ ἐγκράτεια ἀπό "παθῶν βλαβερῶν, ἀπό φθόνου καί μίσους, ἀπό πάσης κακίας", ἡ ἀποφυγή τῆς "ἐκτροπῆς τοῦ νοός", ἡ ὁμολογία τῶν ἐσφαλμένων· ὅτι "ἐγγύς ἐπί θύραις ὁ Κριτής ἐστιν", ὁ ἐτάζων καρδίας καί νεφρούς, "ὁ πανταχοῦ παρών καί τά πάντα πληρῶν" (Μέγας Κανών Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης).

Ἡ σωματική ἄσκησις σκοπόν ἔχει τήν κάθαρσιν τοῦ νοῦ καί τήν προσήλωσιν αὐτοῦ εἰς τήν ἀγάπην τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ταυτοχρόνως, καί εἰς τήν ἀγάπην τῶν συνανθρώπων μας, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ τήν ἀπόδειξιν ὅτι εἴμεθα μαθηταί τοῦ Ἀγαπῶντος αὐτούς. Ἡ ἀγάπη μας πρέπει νά εἶναι ἔμπρακτος καί νά συνεπάγεται δι᾽ ἡμᾶς κάποιαν θυσίαν ὑπέρ αὐτῶν. Διότι ἀγάπη ἄνευ προσφορᾶς τῶν ἀναγκαίων ὑλικῶν καί πνευματικῶν ἀγαθῶν εἰς τόν ἀγαπώμενον εἶναι κ ε ν ό ς λόγος. Ἰδίως κατά τήν παροῦσαν ἐποχήν τῆς μεγάλης ἠθικῆς καί οἰκονομικῆς κρίσεως ὀφείλομεν, ὅσοι ἔχομεν τήν δυνατότητα, νά προσφέρωμεν μετά ἱλαρότητος, ἀγάπης καί σεβασμοῦ πρός τόν συνάνθρωπον τήν βοήθειάν μας πρός αὐτόν. Τότε μόνον ἡ χαρά μας ἐπί τῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου θά εἶναι πλουσία, ὅταν καί ἡ προσφορά μας πρός τούς ἀδελφούς Αὐτοῦ, τούς ἐλαχίστους, τούς

συνανθρώπους μας, εἶναι πλουσία. "Ὁ ἀγαπῶν τόν πλησίον ὡς ἑαυτόν οὐδέν περισσότερον κέκτηται τοῦ πλησίον· [...] ὅσον οὖν πλεονάζεις τῷ πλούτῳ, τοσοῦτον ἐλλείπεις τῇ ἀγάπῃ", διδάσκει τό ἀψευδές πατερικόν στόμα (Μεγάλου Βασιλείου, Πρός τούς πλουτοῦντας, P.G. 31,281B).

Ὁ κόσμος νομίζει, ἀτυχῶς, ὅτι ἡ χαρά συμπορεύεται πρός τό λ α μ β ά ν ε ι ν καί κ α τ έ χ ε ι ν πλοῦτον, δόξαν, ἀξιώματα καί ἄλλας ἀπολαύσεις. "Οὐδέν γάρ ἀχρηστότερον ἀνδρός οὐκ εἰδότος φιλεῖν"· καί "ὅταν ἴδῃς τινά δεόμενον θεραπείας ἤ σωματικῆς, ἤ ψυχικῆς, μή λέγε πρός ἑαυτόν· Τίνος ἕνεκεν ὁ δεῖνα καί ὁ δεῖνα αὐτόν οὐκ ἐθεράπευσεν; ἀλλ' ἀπάλλαξον τῆς ἀρρωστίας, καί μή ἀπαίτει ἐκείνους εὐθύνας τῆς ἀμελείας. [...] Ἄν γάρ ἐπιστάξῃς αὐτῷ καθάπερ ἔλαιον τοῦ λόγου τήν διδασκαλίαν, ἄν καταδήσῃς τῇ προσηνείᾳ, ἄν θεραπεύσῃς τῇ καρτερίᾳ, θησαυροῦ παντός εὐπορώτερόν σε οὗτος ἐργάσεται" (Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, Εἰς Β΄ Κορινθίους ΚΖ΄ καί κατά Ἰουδαίων Η΄, P.G.61, 586-587 καί 48, 932-933). Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ χαρά καί ἡ ἱκανοποίησις ἀπό τήν προσφοράν ἀγάπης καί ὑλικῶν ἀγαθῶν πρός τόν συνάνθρωπον εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρα. Ἡ συνήθης κοινωνική ἀντίληψις, ἡ ὁποία καί διδάσκεται εἰς τούς νέους ὡς ἡ πλέον συμφέρουσα δι᾽ αὐτούς ὁδός, εἶναι ἡ πλεονεξία καί ἁπληστία. Αἱ ἰδέαι ὅμως αὗται, ὅταν ἐπικρατήσουν, δημιουργοῦν κοινωνικάς διαταράξεις, καί τελικῶς βλάπτουν καί αὐτούς οἱ ὁποῖοι ἀποκτοῦν ὑπέρμετρα ἀγαθά ἐπί ζημίᾳ τῶν ὑπολοίπων. Ὁ ἀναπόφευκτος κοινωνικός διαχωρισμός πρέπει νά ἐξομαλύνεται ἑκουσίως διά τῆς προσφορᾶς τῶν ἐχόντων πρός τούς μή ἔχοντας, ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκει ἀναφέρων ἐνδεικτικῶς: "ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μή ἔχοντι" (Λουκ. γ',11). Μόνον διά τῆς αἰσθήσεως τῆς ἑνότητος ἡμῶν πρός ὅλους τούς συνανθρώπους μας, καί μάλιστα τούς ἀδυνάτους, θά διανύσωμεν τήν περίοδον τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς θεαρέστως καί θά ἔχωμεν τήν εὐλογίαν τοῦ Χριστοῦ.

Κατά τό τρέχον ἔτος, τό ὁποῖον ἀνεκηρύξαμεν Ἔτος Πανανθρωπίνης Ἀλληλεγγύης, πρέπει, ἐν ὄψει καί τῆς σοβαρᾶς παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως, νά δείξωμεν ὅλοι περισσότερον ἐνδιαφέρον διά τήν ἀνακούφισιν τῶν στερουμένων στοιχειωδῶν ἀγαθῶν ἀδελφῶν μας.

Κατ᾽ αὐτόν τόν τρόπον θά διανύσωμεν τό "ἐνώπιον ἡμῶν στάδιον τῶν ἀρετῶν" θεαρέστως καί ἐν πνευματικῇ προόδῳ, θά "ἀπολαύσωμεν τοῦ δηναρίου", "θά δεχθῶμεν τό δίκαιον ὄφλημα" καί θά ἑορτάσωμεν μέ πληρότητα χαρᾶς τήν Ἁγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, καθ᾽ ἥν ἀληθῶς "ζωή πολιτεύεται", τοῦ Ὁποίου ἡ Χάρις καί τό πλούσιον Ἔλεος εἴησαν μετά πάντων ὑμῶν.

Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βιγ΄
+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρός Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ᾽ ἐκκλησίας κατά τήν Κυριακήν τῆς Τυρινῆς, ιζ΄ Μαρτίου, ἀμέσως μετά τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον.